

Capitolul 1

Scriu aceste rânduri așezată în chiuveta din bucătărie. Mai bine zis, stau cu picioarele în ea. Restul persoanei mele e cocoțat pe uscătorul de vase, peste care am așternut pătura câinelui nostru și învelitoarea pentru ceainic. N-aș putea zice că stau din cale-afară de confortabil, și mă înconjoară un miros deprimant de săpun carbolic, dar e unica parte a bucătăriei până unde mai ajunge lumina zilei. Și am descoperit că a sta într-un loc unde n-ai mai stat poate să te inspire: mi-am scris cea mai reușită poezie a mea cocoțată pe cotețul găinilor. Deși nici măcar aceea nu-i o poezie foarte bună. Am decis că poeziile mele sunt atât de proaste, încât nu trebuie să mai scriu vreuna.

Picăturile de pe acoperiș plescăie în butoiul de apă aflat lângă ușa din spate. Priveliștea de pe fereastra de deasupra chiuvetei e nemaipomenit de mohorâtă. Dincolo de grădina umedă și rece se văd zidurile ruinate ce mărginesc șanțul de apărare. Dincolo de șanț, câmpurile arate, transformate în mlaștini, se întind sub cerul plumburiu. Îmi spun că toată ploaia din ultimul timp este benefică pentru natură și că în orice clipă primăvara ne va lua prin surprindere. Încerc să-mi imaginez copacii înfrunziți și curtea scăldată în soare. Din păcate, cu cât ochii minții văd mai mult verde și auriu, cu atât mai decolorat mi se pare amurgul acesta.

E liniștitor să-ți desprinzi privirea de la fereastră și să ți-o întorci către focul din bucătărie, lângă care sora mea, Rose, calcă, deși evident că nu vede foarte bine și ar fi păcat să-și ardă unica ei cămașă de noapte. (Eu am două, dar uneia-i lipsește partea din spate.) Rose arată deosebit de atrăgătoare în lumina focului, fiindcă e o blondă trandafirie, foarte palidă și eterică. Deși eu m-am obișnuit cu ea, tot știu că e o frumusețe. Are aproape douăzeci și unu de ani și e foarte supărată pe viață. Eu am șaptesprezece ani, par mai tânără și mă simt mai bătrână. Nu sunt o frumusețe, dar am trăsături regulate.

Tocmai i-am spus lui Rose că situația noastră este romantică: două fete în această casă stranie și singuratică. Ea mi-a replicat că nu i se pare deloc romantic să fie închisă într-o ruină înconjurată de o mare de noroi. Trebuie să recunosc, căminul nostru e un spațiu nefiresc în care să locuiești. Dar eu îl iubesc. Casa a fost construită pe vremea lui Carol I, dar a fost avariată de Cromwell. Tot zidul nostru dinspre răsărit a făcut parte din castel: are chiar două turnuri rotunde. Clădirea porții este intactă și legată de casă printr-o porțiune din vechiul zid, care și-a păstrat neștirbită înălțimea de odinioară. Și turnul Belmonte, tot ce a mai rămas dintr-un castel și mai vechi, stă încă în picioare pe o movilă din apropiere. Dar nu o să încerc să fac o descriere completă a straniei noastre case până n-o să am la dispoziție mai mult timp decât acum.

Scriu acest jurnal în parte ca să îmi practic stilul de scriere rapidă recent însușit și în parte ca să învăț cum să scriu un roman. Vreau să fac personaje din noi toți și să adaug conversații. De dragul stilului ar trebui să mă avânt înainte fără să gândesc prea mult, căci până acum toate poveștile mele au fost rigide și chinuite. Singura dată când mi-a făcut

favoarea de a citi una, tata mi-a spus că în ea grandiosul se îmbina cu niște eforturi disperate de a fi amuzantă. M-a sfătuit să mă relaxez și să las cuvintele să curgă.

Aș vrea să știu cum să fac cuvintele să curgă din mintea tatei. Cu ani și ani în urmă a scris o carte foarte neobișnuită, numită *Jacob Luptătorul*, o combinație de ficțiune, filosofie și poezie. A avut un succes imens, mai ales în America, unde a făcut o grămadă de bani citind din ea în public, și părea pe cale să devină unul dintre scriitorii importanți. Dar pe urmă s-a oprit din scris. Mama pune asta pe seama unui lucru care i s-a întâmplat când eu aveam doar cinci ani.

Pe atunci locuiam într-o căsuță de la marginea mării. Tata tocmai ni se alăturase după un al doilea turneu de lecturi în America. Într-o după-amiază, când ne luam ceaiul în grădină, a avut nefericirea de a-și pierde răbdarea cu mama într-un mod nespus de zgomotos, tocmai când era pe punctul să-și taie o bucată de prăjitură. A agitat cuțitul atât de amenințător în direcția ei, încât un vecin băgăcios a sărit gardul grădinii ca să intervină și s-a pomenit doborât la pământ. La tribunal, tata a explicat că a omori o femeie cu cuțitașul nostru de argint pentru tăiat prăjituri ar fi fost un proces lung și epuizant, la finalul căruia victima ar fi murit de plictiseală, și a fost achitat de orice intenție de a o ucide pe mama. Întregul caz pare să fi fost ridicol, toată lumea, cu excepția vecinului, fiind foarte nostimă. Dar tata a făcut greșeala de a fi mai nostim decât judecătorul și, întrucât nu era nicio îndoială că îl vătămase serios pe vecin, a fost condamnat la trei luni de închisoare.

Când a ieșit era același om drăguț dintotdeauna, ba chiar mai drăguț, pentru că temperamentul i se îmbunătățise. Cu excepția acestui fapt, mie nu mi s-a părut schimbat deloc, dar Rose își amintește că el începuse deja să fie

nesociabil. Atunci a închiriat pentru patruzeci de ani castelul, care e un loc minunat dacă vrei să fii nesociabil. Odată ce ne-am instalat aici, ar fi trebuit să începă o nouă carte. Dar timpul a trecut fără să se întâmple nimic și în cele din urmă ne-am dat seama că renunțase până și să mai încerce să scrie. Sunt ani de când refuză până și să ia în discuție posibilitatea de a o face. Își petrece majoritatea vieții în locuința portarului, care iarna e înghețată, fiindcă nu are șemineu. Stă acolo ghemuit deasupra unei sobițe cu ulei și, din câte știm noi, nu face altceva decât să citească romane polițiste împrumutate de la biblioteca din sat. I le aduce domnișoara Marcy, bibliotecara, care e și directoarea școlii. Ea îl admiră nespus și zice că „plumbul i-a pătruns în suflet“.

Eu una nu văd cum ar putea plumbul să pătrundă foarte adânc în sufletul cuiva după numai trei luni de închisoare, în tot cazul nu când acel cineva are atâta vitalitate câtă avea tata... și părea să-i fi rămas destulă când i-au dat drumul. Acum însă parcă i-a pierit cu totul și nesociabilitatea lui s-a agravat, devenind aproape o boală. Adesea mă gândesc că ar prefera să nu-i întâlnească nici pe membrii familiei sale. Veselia lui înăscută a dispărut. Uneori afișează o voioșie falsă care mă face să mă simt prost, dar de obicei e fie posomorât, fie iritabil. Cred c-aș prefera să-și iasă din fire ca pe vremuri. O, bietul tata, e atât de jalnic! Dar ar putea să lucreze și el măcar puțin în grădină! Sunt conștientă că ăsta nu este un portret corect al lui. Trebuie să încerc din nou mai târziu.

Mama a murit acum opt ani, din cauze perfect naturale. Trebuie să fi fost o persoană discretă, căci nu am decât cea mai vagă amintire despre ea, deși în majoritatea privințelor am o memorie excelentă. (Îmi amintesc perfect

incidentul cu cuțitul pentru prăjituri: l-am lovit pe vecinul căzut cu lopățica mea de lemn. Tata mereu a susținut că asta l-a costat o lună de închisoare în plus.)

Acum trei ani (sau să fi fost patru? știu că unicul acces de sociabilitate al tatei a avut loc în 1931) ne-a fost prezentată o mamă vitregă. Chiar am fost surprinse. Este un model faimos al pictorilor și pretinde că a fost botezată Topaz, deși, chiar dac-ar fi adevărat, nu există nicio lege care să oblige o femeie să păstreze așa un nume. Este foarte frumoasă, cu o coamă de păr atât de blond că-i aproape alb și cu o piele extraordinar de palidă. Nu folosește machiaj, nici măcar pudră. La Galeria Tate există două tablouri care o înfățișează, unul de Macmorris, intitulat „Topaz cu jad“, în care poartă un splendid colier de jad, și altul de H. J. Allardy, care o înfățișează goală pe o veche sofa tapisată cu păr de cal, despre care ea povestește că înțepa foarte tare. Acesta se cheamă „Compoziție“. Dar fiindcă Allardy a pictat-o chiar mai palidă decât este, „Descompunere“ i s-ar potrivi mai bine.

De fapt paloarea lui Topaz nu are nimic nesănătos. Pur și simplu o face să pară că aparține unei noi rase. Are o voce foarte joasă, sau mai bine zis așa preferă ea să vorbească: vocea face parte dintr-o poză de pretinsă artistă care mai include pictura și cântatul la lăută. Dar bunăta-tea ei este perfect autentică și la fel și gătitul. Țin foarte, foarte tare la ea și e drăguț că am scris asta când ea tocmai apare pe scările către bucătărie. Poartă vechea ei rochie portocalie de ceai. Părul ei palid și drept îi curge pe spate până la talie. S-a oprit pe treapta de sus și a zis „A, fetelor!“, cu câte o inflexiune catifelată pe fiecare silabă.

Acum stă pe scăunelul de oțel cu trei picioare și ațâță focul. Lumina lui trandafirie o face să arate mai banală,

dar foarte drăguță. Are douăzeci și nouă de ani și a mai avut doi soți înainte a tatei (deși nu vrea să ne spună prea multe despre ei), dar pare extraordinar de tânără. Poate pentru că fața ei este atât de inexpressivă.

Acum bucătăria e foarte frumoasă. Lumina focului își trimite strălucirea statornică prin grătarul vetrei și prin gaura rotundă de pe sobă, unde capacul a fost lăsat deschis. Colorează în trandafiriu pereții albi. Până și grinzile întunecate ale tavanului au devenit auriu-închis. Cea mai înaltă grindă se află la peste nouă metri de podea. Rose și Topaz sunt două siluete mici într-o peșteră imensă, luminată.

Acum Rose stă pe paravanul din fața vetrei, așteptând să i se încingă fierul de călcat. O privește pe Topaz cu un aer nemulțumit. Adesea pot să-mi dau seama ce gândește Rose și aș paria că acum îi invidiază rochia de ceai portocalie și-și urăște bluza și fusta care-s cam vechi și sărăcăcioase. Biata Rose urăște majoritatea lucrurilor pe care le are și invidiază majoritatea lucrurilor pe care nu le are. Și eu sunt nemulțumită, dar eu parcă nu iau la fel de mult în seamă treaba asta. În acest moment, mă simt nerezonabil de fericită privindu-le pe amândouă, știind că mă pot alătura lor la căldură, dar rămânând aici, în frig.

Vai de mine, tocmai a avut loc o mică scenă! Rose i-a cerut lui Topaz să se ducă la Londra și să câștige niște bani. Topaz i-a răspuns că nu crede că merită efortul, pentru că traiul acolo este mult prea scump. E adevărat că niciodată nu poate economisi prea mult, doar cât să ne cumpere câteva cadouri. Este foarte generoasă.

— Și doi dintre cei pentru care pozez sunt în străinătate, a continuat ea, și nu vreau să lucrez pentru Macmorris.

— De ce? a întrebat Rose. Plătește mai bine decât ceilalți, nu?

— Ar fi și cazul, având în vedere cât de bogat este, a zis Topaz. Dar nu-mi place să pozez pentru el fiindcă nu-mi pictează decât capul. Tatăl tău spune că bărbații care mă pictează goală îmi pictează trupul și se gândesc la munca lor, în timp ce Macmorris îmi pictează capul și se gândește la trupul meu. Și e perfect adevărat. Am avut mai multe probleme cu el decât aș vrea să știe tatăl tău.

Rose a zis:

— Aș fi crezut că merită să ai niște probleme dacă e vorba să câștigi bani.

— Atunci îndură tu problemele alea, draga mea, a zis Topaz.

Ceea ce trebuie s-o fi enervat foarte tare pe Rose, având în vedere că n-are nici cel mai mic prilej să intre în genul ăla de necazuri. Și-a dat capul pe spate cu un gest dramatic și a zis:

— Sunt perfect dispusă s-o fac. Poate v-ar interesa pe amândouă să aflați că de câtva timp m-am gândit să mă vând pe mine însămi. Dacă va fi necesar, o să bat străzile.

I-am spus că nu avea ce străzi să bată în inima Suffolkului.

— Dar dacă Topaz ar avea amabilitatea să îmi împrumute bani de tren până la Londra și mi-ar da câteva sugestii....

Topaz a zis că ea n-a bătut niciodată străzile, treabă pe care o regreta foarte tare, pentru că „o persoană trebuie să se scufunde în abisuri ca să se ridice pe culmi“, ceea ce e genul de topazism pe care numai cu multă afecțiune îl poți tolera.

— Și oricum, i-a zis ea lui Rose, ești ultima fată care să ducă o viață de muncă grea și imoralitate. Dacă ești chiar așa îndrăgostită de ideea de a te vinde pe tine însăși, mai

bine găsește-ți un bărbat bogat și mărită-te cu el în mod respectabil.

Ideea aceasta îi venise și lui Rose, desigur, dar sperase întotdeauna că bărbatul respectiv va fi de asemenea chipeș, romantic și demn de iubit. Probabil motivul pentru care a izbucnit brusc în lacrimi a fost că nu mai nutrește nicio speranță să întâlnească vreodată un bărbat bun de luat în căsătorie, fie și unul hidos și sărac. Cum ea nu plânge decât cam o dată pe an, chiar ar fi trebuit să mă apropii și s-o alin, dar voiam să pun totul pe hârtie. Încep să înțeleg cum ajung scriitorii să capete o înclinație către cruzime.

Oricum, Topaz a alinat-o mult mai bine decât aș fi făcut-o eu, căci eu nu sunt dispusă să strâng oamenii la piept. Ea s-a comportat ca o mamă, lăsând-o pe Rose să-i umple de lacrimi rochia portocalie de ceai, care a trecut prin multe la vremea ei. Mai târziu Rose va fi furioasă pe ea însăși, pentru că are tendința nu tocmai drăguță de a o disprețui pe Topaz, dar pe moment sunt prietene la cataramă. Rose tocmai pune deoparte fierul de călcat, înghițindu-și lacrimile, iar Topaz așterne masa pentru ceai în timp ce schițează planuri total nepractice de a câștiga bani, cum ar fi să dăm un concert de lăută în sat sau să cumpărăm un porc în rate.

M-am alăturat și eu lor ca să-mi odihnesc mâna, dar n-am zis nimic important.

Plouă din nou. Stephen traversează curtea. Locuiește cu noi de când era copil: mama lui a fost servitoarea noastră în zilele când încă ne puteam permite una și când ea a murit el n-a avut unde se duce. Se ocupă de grădina noastră de legume, are grijă de găini și face o mulțime de alte treburi. Nu-mi pot imagina cum ne-am descurca fără el. Are optsprezece ani, este foarte blond și are un aer nobil,

deși expresia lui e puțin cam neroadă. Tata spune că-i drăguțul meu. Arată cam așa cum mi-l imaginez eu pe Silvius din *Cum vă place*¹, dar eu nu aduc deloc a Phoebe.

Stephen a intrat înăuntru. Primul lucru pe care l-a făcut a fost să aprindă o lumânare și să o lipească pe per-vaz lângă mine, zicând:

— Îți strici ochii, donșoară Cassandra.

Apoi a lăsat să cadă pe acest jurnal o bucată de hârtie împăturită strâns. M-am întristat fiindcă știam că o să conțină o poezie. Presupun că a trudit la ea în hambar. E scrisă cu scrisul lui îngrijit și frumos. Titlul este: *Către domnișoara Cassandra* de Stephen Colly. E un poem fermecător... scris de Robert Herrick².

Ce mă fac cu Stephen? Tata spune că dorința de a te exprima este un lucru demn de milă, dar eu cred că de fapt principala dorință a lui Stephen este să-mi facă mie plăcere. Știe cât de mult prețuiesc poezia. Ar trebui să-i spun că știu că versurile astea sunt copiate – așa a făcut toată iarna, cam o dată pe săptămână – dar n-am inima să-l rănesc. Poate când va veni primăvara o să-l iau la o plimbare și o să-i spun asta într-o manieră încurajatoare. De data asta am scăpat de laudele mincinoase pe care i le aduc de obicei, mulțumindu-mă să-i zâmbesc aprobator din cealaltă parte a bucătăriei. Acum pompează apă în cisternă părând foarte fericit.

Fântâna este sub podeaua bucătăriei și se află acolo din primele zile ale acestui castel. Îl alimentează cu apă de șase sute de ani și se spune că n-a secat niciodată. Desigur, trebuie să fi existat multe pompe. Cea de acum a sosit

¹ Piesă de teatru de William Shakespeare.

² Cleric și poet englez din secolul al VII-lea, cunoscut pentru culegerea sa de poezii *Hesperidele*.

când a fost montat sistemul victorian de alimentare cu (presupusă) apă caldă.

Lumea mă tot întrerupe. Topaz tocmai a umplut ceainicul udându-mă pe picioare, iar fratele meu, Thomas, a revenit de la școala din orașelul apropiat, King's Crypt. E un băiat stângaci de cincisprezece ani, căruia părul îi crește în smocuri, ceea ce înseamnă că-i dificil să-i faci cărare. Are aceeași culoare șoricie ca al meu, numai că al meu e mai supus.

Când a intrat Thomas, mi-am amintit cum mă întorceam eu însămi de la școală, zi de zi, până acum câteva luni. Într-o străfulgerare, am retrăit drumul de 16 kilometri în trenulețul care abia se târa și apoi cei 8 kilometri pe bicicletă din gara Scoatney. Cât mai uram drumul ăsta iarna! Dar cumva mi-aș dori să mai merg la școală. Fiica directorului cinematografului era colegă cu mine și din când în când mă mai băga la câte o proiecție. Tare-mi lipsește asta! Și îmi e dor și de școala însăși: era surprinzător de bună pentru un orașel liniștit de provincie. Am avut o bursă de studii, cum are și Thomas. Suntem satisfăcător de inteligenți.

Acum ploaia răpăie zdravăn în ferestre. Lumânarea mea creează impresia că afară e beznă. Și în partea opusă a bucătăriei e mai întuneric acum că au pus ceainicul deasupra găurii rotunde de pe plită. Fetele stau pe podea și prăjesc pâine prin grilaj. Lumina focului le pătrunde prin păr, desenându-le halouri strălucitoare în jurul capetelor.

Stephen a terminat de pompat și aprinde focul în cazan, unul mare și demodat, din cărămidă, care ne ajută să ținem cald în bucătărie și ne oferă apă foarte fierbinte. Cu cazanul și cu soba aprinse, bucătăria e cel mai călduros loc din casă. De asta și petrecem atâta timp în ea. Dar până